

TELEGRAFUL ROMÂN.

Are Marția, Joia și Sâmbătă.

ABONAMENTUL

la „Tel. Rom.” într-una cu suplimentul „Fôia Pedagogică”
Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Sașii pe povârniș.

Cu adevărată îngrijire vedem calea cea primejdiosă pe care a apucat poporul săsesc.

Intre inteligența românească este mare numărul acelor, cari cu sinceră simpatie pentru acest popor, sunt recunoscători pentru cultura câștigată în școlile lui și bucuroși vrea să dea uitării asupririle, cari le-a îndurat românul în secolii trecuți dela sas, — pentru-că scie aprepia puterea egoismului de neam.

Acest popor în decursul veacurilor de când s'a așezat aci, a document o rară vênjoșie.

În cultură, comerț și industrie a fost superior celorlalte popore conlocuitoare.

Prin cetățile sale bine întărite s'a apărut de învasiunile turcilor și de atacurile, de multe ori mai primejdioase încă, ale principilor transilvani.

Astfel, acest popor, deși mic la număr, a știut să se susțină cu tărie, conservându-și cu mândrie individualitatea națională.

Chiar și în deceniile din urmă, în era cea nouă a hegemoniei magiare, noi românii de multe-ori am admirat bărbăția demnă, cu care acest popor s'a apărut de atacurile pornite și în contra lui, sub devisa „idei de stat magiar”.

Românii și celelalte naționalități de multe-ori se bucurau de sprijinul cel puternic, care l da acest popor în lupta comună de apărare, carea suntem siliți să o purtăm pentru existența națională și pentru adevăratele interese ale patriei noastre contra acelei neferice idei de magiarizare, carea hypnotizează pe conducătorii de ași ai magiarilor, și carea pare, că a ajuns a fi „suprema lex” a ocârmuirii noastre de ași.

Dar, durere!

Conducătorii de ași ai poporului săsesc se vede, că au pierdut virtutea străbună, au părăsit calea cea obșă a demnității naționale, au apucat pe calea oportunității, calea concesiunilor.

Conduși de viclenul și blândul Bethlen András, bărbatul de încredere al nimicitorului de naționalități, Tisza Kálmán, comitele suprem al comitatelor Brașov și Sibiu, maghiarul ajuns comite al sașilor, — conducătorii acestui popor au făcut tâng cu regimul și pentru un blid de linte au recunoscut ideea de stat maghiar, s'au plecat față de curentul domnitor al maghiarisărei.

Blidul de linte a fost vre-o două-trei posturi de „fôispán”, vre-o două-trei concesiuni ca să pôtă face drumuri de fer cu sudorea locuitorilor români și sași, rezolvirea favorabilă a unor pretensiuni de bani a universității săsesci din despăgubirea pământului.

Firește, că acest tâng rușinos nu s'a făcut cu învoirea tuturor, s'au găsit între inteligența săsescă bărbați, cari au arătat, că pactul acesta periclitază interesele cele mai scumpe naționale ale poporului săsesc, că calea apucată duce pe povârniș în jos — în jos, duce la peire.

Conducătorii au răspuns, că țin sus interesele naționale și nici odată nu le vor jertfi pe acelea, că concesiunile sunt neînsemnate, că poporul săsesc va fi ocrotit, că regimul a acceptat programul poporului săsesc.

Poporul nu ascultă de vocea sașilor cei verzi, ci ascultă de conducătorii cei uscați.

Dar să vedem dezvoltarea.

Vine la putere vestitul Bánffy, bine cunoscut sașilor și românilor ca pașa din Bistrița, — ajunge Bánffy pașa al Ungariei.

După unele mici frământări, își iau inima în dinți conducătorii sașilor și se supun și lui, ba trimit și binevențarea celui cunoscut prieten al naționalităților. Ave Caesar!

Se pertractează proiectele legilor bisericești, un puternic mijloc de maghiarizare, la porunca lui Bánffy deputații sași le votază mângându-se, că sunt liberali, că e principiu modern.

Domnul Bánffy cuvintază interpretațiunea aceea admirabilă în felul ei a legii fundamentale despre egala îndreptățire a naționalităților că adevă-

naționalități separate nici nu există, — conducătorii sașilor se supun și chemă la adunările lor naționale chiar și pre jidovi.

Regimul domnului Bánffy face un proiect de lege despre curtea cu jurați și eschide dela această funcțiune de mare însemnătate pre naționalități, — majoritatea cetățenilor, — punând condiția, că juratul trebuie să cunoscă în cetire și scriere limba naționalității magiare.

Deputații sași se rógă frumos, ca să fie permis ca jurații nemagiar să scie numai vorbi în limba magiară.

Domnul Bánffy nu primesce nici această rugare de o modestie ridiculă.

Sașii se supun și votază ca nesce adevărați mameluci — ba vre-o câți-va au avut totuși „bravura” de au absentat dela votare.

Vine Bánffy cu tovarșul său Fejérváry și îndeplinește una dintre cele mai ferbinți dorințe a cercurilor șovinistice magiare, punctul principal din programul partidului național magiar condus de Apponyi și aterne acele două proiecte de lege militare, cari nu au altă tendință, decât de a magiarisa armata.

Jurnalistica jidano-magiară într'un glas înțonează imnuri de laudă, că étă și armata, singura instituțiune puternică, carea mai reprezenta unitatea monarhiei, ajunsă și ea pre povârnișul magiarisărei.

Municipiile conduse de spirit șovinist magiar, care de care se grăbesc a felicita pentru acest mare succes al ideii de stat magiar pre Bánffy, pre Fejérváry și pre urzătorii Apponyi.

Dar étă, că și sașii se bucură de aceste legi și sașii și în rënd cu șovinistii magiar felicitază și ei pre Bánffy și pre Fejérváry!

Étă comitatul cel mai de frunte al lor, comitatul Sibiului, étă adunarea municipală a acestui comitat, în care șed matadorii poporului săsesc, Dr. Wolff, Dr. Bruckner, Arz de Straussenburg, care are de fôispán pe omul lor de încredere Gustav Thalmann.

La începutul adunării municipale ținută în 9 Iunie a. c. acest fôispán,

care este totodată și comite al Sașilor, dl Gustav Thalmann, după o introducere patriotică, rostită în mod destul de noduros în limba statului, pe carea însuși încă n'a ajuns a o poșede pe deplin, se apucă și face propunerea, ca adunarea municipală să feliciteze pe Bánffy și pe Fejérváry pentru acele patriotice proiecte de lege.

Adunarea municipală cu unanimitate a primit această propunere!

Vedem deci, că în timp relativ scurt, de vre-o câțiva ani, poporul săsesc, în urma pactului încheiat cu dușmanii existenței sale, a trebuit să facă tot mai mari concesiuni ideii domnitoare, curentului șovinistic, și, orbit de politica de oportunitate, nu vede povârnișul cel primejdios pe care se află, nu vede ce cale lungă a făcut deja, nu-și deschide ochii, nu-și ridică capul, ca să vadă prăpastia, cătră carea merge.

Nu pôte exista politică de oportunitate între ideea de stat magiar și existența națională a nemaghiarilor.

Acel popor, care pactează în contul demnității sale naționale, acel popor, care însuși dă mână de ajutor pentru a fi subjugat și despoiat de drepturile sale, poporul, care resignază, — ușor va perii.

Noi Românii, cu întristare vedem calea pe care au apucat frații sași, pentru-că avem simpatie cătră ei, dela cari multe și frumoșe am învățat.

Nu ne temem noi, că în lipsa ajutorului lor nu vom birui în lupta, care o purtăm pentru existența noastră națională, scim noi și singuri să ne apărăm drepturile noastre și siguri suntem de izbândă.

Dar ne simțim datorii a-i face atenți pe frații noștri cu cari de șapte secolii trăim împreună, a-i face atenți la prăpastia, în care vor cădea, dacă vor mai continua pe povârnișul, pe care se află, și de aceea am indicat vre-o câte-va stadii, prin cari deja au trecut.

Von Stufe zu Stufe.

Doiel.

FOIȚA.

Cuvântul de deschidere

rostit de dl Iosif Vulcan, cu prilejul „Adunării” dela Orăștie, în ziua de Rosalii.

Domnilor și Dómnelor!

Vă salut cu bucurie în giurul stégului societății noastre!

Ideia, care strălucese scrisă pe stégul nostru, ideia pentru care luptăm stăruior, și care ne-a întrunit aici, are o înaltă însemnătate culturală-națională.

Ea vine a răspunde la o trebuință de obște simțită, tinde a ridica o părghie cerută de ființa noastră de element de cultură și dă un puternic ajutor stăruițelor de a ne afirma idiomul nostru.

Scopul nostru e să înființăm un nou amvon pentru răspândirea moralității, o nouă catedră pentru propagarea bunului gust, un nou organ pentru întărirea culturai naționale.

Voim o tribună pentru poleirea graiului nostru, o tribună, care să ne încante cu frumșetele limbii naționale.

Voim un camin pentru musica noastră și pentru totă comora artistică ce am moștenit dela părinții și strămoșii noștri.

Voim un templu al artelor, care alăturarea cu biserica și școla să facă creșterea poporului, de multe-ori suplinind și întregind ceea-ce aceste două n'au putut să îndeplinescă; un templu din ale cărui învățături să pôtă trage folose toți, tineri și bătrâni, sêraci și bogăți, învățați și cei ce nu sciu carte, pentru cari școla e prca târșie, ér biserica nu ajunge.

Voim să înălțăm un templu al Thaliei Române, care să ne reprezinte marile figuri ale istoriei naționale: eroii și martirii noștri, cari și-au vârsat sângele pentru nêmul lor, temele de model, care și-au jertfit podoba cea mai scumpă pentru aceeași sântă idee. Să ne învie pe marele împêrat, care în capul oștirii învingătoare, a înjugat Dunărea și trăgând de acolo o brazdă ale cărei urme se cunosc și ași, a întemeiat aici o nouă provincie romană, așezându-ne în ea pe noi drept sentinela a gintei latine. Să ne înfășoșeze fazele de frunte prin cari a trecut nêmul românesc de atunci și până astăzi, tot atâtea drame, tot atâtea tragedii, în cari ideia fundamentală, — îndemnul, care a pus pe toți în arena luptei și pentru care au murit, a

fost vecinic dragostea țerii și dorul nestins de a se susține ca neam românesc.

Să ne arete ca într'o oglindă tôte însușirile noastre bune și rele, așa eum suntem astăzi, un popor în starea de fermentațiune, în care binele și rêul, frumosul și urșitul, adevêrul și minciuna, realitatea și fanfaronada se dau în capete, formând un strașnic proces de cristalisațiune, care ne stinge multe visuri frumoșe, dar ne și înalță credințe noue, bine întemeiate.

Voim un templu, în care toți să ne adunăm cu evlavie și să ne închinăm smerit dumnezeescilor învățături ale geniului nostru național; un templu care să ne întărescă sentimentele noastre de încredere în puterea de viață a elementului românesc.

Atât istoria și viața socială, cât și traiul poporului nostru dau scriitorilor noștri o comoră de subiecte.

Istoria noastră nu este numai ceea-ce ne-au păstrat paginile ei, scrise de mai multe-ori de nește străini rêuvoitori său cel puțin fără tragere de inimă pentru noi, Istoria neamului nostru ne-o tâlcuiesc tradițiunile și legendele ce trec din gură în gură și trăiesc din generațiune în generațiune. Munții și văile, codrii și poenile, peșterile și câmpiile povestesc și cântă trecutul nostru; nu lip-

sesce decât poetul, care se culgă tot ce se aude și se-și încorde lira spre a ne cânta ditirambe despre trecutul nostru.

Viața noastră socială, deși abia născută și neformată încă, ori pôte tocmai pentru asta, oferă o bogată recoltă pentru autorii noștri dramatici. Luptele pentru pânea de tôte zilele, rîvna de a întrece pe alții, lâcomia de avere, fudulia de a se cocoța în poșii strălucite, pizma și ura ce ne înștrăinază și pun bețe în mersul neprimderilor, luxul ce distruge multe fericiri, și — ceea-ce degiaba am ascunde — frecările noastre conșionale: chiamă par'că anume pe scriitori, spre a face din atâtea comedii — niște comedii.

Dar bogăția cea mai nesfîrșită, originalitatea cea mai prețioșă, temelia cea mai trașnică a vieții noastre intelectuale, este în popor.

Felul lui de a trăi, de a vorbi, de a cânta, de a se întrista și de a se veseli, este un material plin de farmec pentru scenă. Datinele lui strămoșești, începând dela nascere, dela nunți până la înmormântare; descântecule, vrăjile și credințele lui, cari îl petrec în tôte clipele vieții, cari singure în lume îi alină durerile și-i măresc bucuriile, aceea comoră nesecată de bogății ethnografice, pe-

Controlarea colectelor publice.

Puține sunt acele drepturi cetățenesci în scumpă noastră patrie, care se fie precisate în lege astfel, încât nici guvern, nici slugile acestuia să nu le pôtă altera. Pe de altă parte însă lipsesc din lege cu desăvârșire astfel de drepturi cetățenesci, cari în alte țeri sunt de mult garantate. Intre aceste, după-cum scim, este și dreptul de întrunire și de asociare. Aceste sunt puse la discrețiunea ministrilor, cari le acórdă cum și când voiesc, cum și când sunt dispuși. Noi Români cu deosebire am simțit și simțim și ađi urmările acestei libere dispunerii; măsura cu care ni s'au dat drepturile atinse este depusă în șirul lung de ucazuri, care de care mai băjbăitor de ură față de rassa noastră.

Unul dintre acele drepturi, care asemenea prin lege normat nu este, dar care dă ministrului multă posibilitate de a se îngera în afaceri de-ale noastre, este dreptul de colectare publică.

În zilele de nevoie și restriste, când nêmul, biserica sêu șcôla sufer lovitură materiale, sêu când tendințe nobile îndemnă spre crearea de fonduri, instituțiuni, monumente și altele, — e practicul și creștinescul obicei, de a porni astfel de colectări, pentru realizarea scopului. Avem sute de cazuri, că astorfel de colecte publice s'au pus greutăți mari din partea celor dela cârmă, și acêsta au făcut-o, fiind-că lege nu era sê-i împedece.

Êtă acum un ucaz al ministrului de interne cu privire la colectarea publică. Êrăși ucuz, êrăși rezervarea ultimului cuvânt, concentrarea controlului în mâna liberă a guvernului, êrăși restricțiuni.

În zilele aceste a adresat ministrul Perezel tuturor municipiilor o circulară, unde, după introducerea în care ministrul atrage atenția asupra multor abuzuri ce se comit cu colectările pentru scopuri filantropice, se ăic următoarele:

1. Ori-ce colectă cu caracter public, întempe-se ea prin apeluri publicate prin ăiare, ori împărțite prin postă, ori pe altă cale, numai cu permisiunea dată înainte de autorități se pôte face. Dacă colecta e proiectată a se face numai pe teritoriul unui anumit comitat, ori comitate, permisiunea o dă primul funcționar al respectivului comitat, sêu comitate; dacă însă se extinde peste întrega țără, permisiunea o dă ministrul de interne.

2. În cas de fômete, ori de calamități elementare, ivite în anumite ținuturi, ori localități ale țerei, colecta pentru ajutorarea celor nenorociți se pôte iniția și fără permisiune, însă în decurs de 15 zile este a se insinua oficiului vice-șpanal respectiv sêu

primăriei, êr în ce privesc manipularea contribuțiilor, sunt a se observa regulile de mai jos.

3. În cererea pentru permisiune, precum și în apel sunt a se numi cel puțin două persoane vrednice de încredere în privința averei și a caracterului lor, cari se află autorizate a primi ofertele și se pôte împreună răspundea pentru ele.

4. Tot aceste persoane trebuie se pôte notițe exacte despre sumele, respective obiectele adunate și despre modul întrebunțării lor, êr actele privitoare la asta sê le păstreze cel puțin un an și după încheierea colectei.

5. Respectivile autorități administrative sunt îndreptățite a vedé ori-când aceste notițe și documente, a cere dela raciofinanți lămuriri în casuri, când s'ar ivi îndoeli, êr ei sunt datori sê le dea.

6. Sunt îndreptățite mai departe respectivele autorități, ca după încheierea colectei, sêu dacă colecta s'ar extinde timp de mai mulți ani, atunci la sfârșitul fie-cărui an, sê cêră socotelele împreună cu actele pentru cercetare, sê și facă observațiunile și, dacă acestea n'ar fi permise, se tragă la răspundere pe colectanți, banii sêu obiectele adunate sê le confiscă până se va aduce hotărîre definitivă și din parte competentă cu privire la întrebunțarea lor, êr continuarea colectei s'o sisteze.

7. Darurile colectate în străinătate pentru vre-un scop din patriă numai cu învoirea ministrului r. ung. de interne pot fi permise în țără.

8. Cei ce nu observă aceste reguli, — de cumva nu se ivesc alte fapte ce cad sub pedepsă mai grea — comit transgresiune și sunt a se pedepsi cu amendă până la 100 fl., êr în cas de insolabilitate cu arest, — și pe lângă asta banii sêu obiectele colectate fără permisiune, ori colectate în străinătate, se vor confiscă.

Facem cunoscut acest minunat ucuz cetitorilor nostri, ca sê se scie orienta și păzi de inconveniențe.

Patriarhul Brancovici și guvernul. În zilele trecute am luat notiță, după foile magiare, că între patriarhul Sêrbilor și guvern ar exista cea mai perfectă înțelegere îndeosebi în ce privesc chestia congresului iminent și a autonomiei bis. gr. or. sêrbești.

Cumcă pretinia acêsta nu este chiar atât de mare cum sê scrie, dovedesce o știre ce o comunică foile magiare de Mercuri. Se aminteste, că Brancovici a venit în conflict cu guvernul, din cauza că a dăruiț din averea sa privată o cāsă pe sêma institutului pedagogic confesional, care casă însă din temerea, că pedagogia vâ fi în curênd pusă sub puterea exclusivă a statului, a transcriș'o pe numele cumnatului sêu Milan Maximovici. Guvernul însă a dispus cercetarea afacerii

și a scos casa din proprietatea lui Maximo vici. — E fôrte probabil deci, că Patriarhul nu va umbla nici în chestia cu autonomia întocmai în hatîrul guvernului.

Prea umiliții Sași. În numărul seu din 22 Iunie, publică „Tageblatt“-ul din Sibiu o corespondență din Sighișôra, din care reiese în colorii vii iperzelul și umilirea Sașilor față de stăpânitorii lor. Congregația cottului Têrnava-mare a hotărît deja în anul trecut ridicarea unei statue lui Petôfi în fața casei comitatense. Spre scopul acesta s'au și votat o sumă de 1000 fl. din partea congregației. În adunarea sa de primăveră, ținută în 12 Iunie, comisia municipală a mai votat alți 125 fl. pentru festivitatea desvêlirii monumentului lui Petôfi. — În aceeași adunare s'a făcut din partea membrului Dr. Kein propunerea, „ca guvernul (das Gesamtministerium) sê fie felicitat din incidentul legii despre înmulțirea institutelor militare magiare. Propunerea a fost primită de o mare majoritate.

Ca sê se scie.

Dela „Reuniunea femeilor române din Sibiu“.

Dare de sêmă.

Pentru sortitura de obiecte ce se va arangia din partea „Reuniunii femeilor române din Sibiu“, au mai înțrat la adresa subscrisei presidente următoarele contribuiri și obiecte:

Dela dl Nicolau Garoiu, avocat în Zernesci 5 fl.

Dela dl Demetriu Negreanu, comerciant în Beis 5 fl.

Dela d-na Maria Prișcu, Sibiu, 1 couvertură pentru pat.

Dela d-na Catinca Stefan, soție de cand. de adv. în Sibiu, 2 servete pentru prăjituri și 1 coșuleț pentru ouă.

Dela d-na Elena Medean, soție de propop în Sebeșul-săsesc 1 covor, țesătură națională; dela d-șora Virgilia Tipeiu din Sebeșul-săsesc, 1 cursor pentru masă, brodat; dela d Rachila N. Tecău din Sebeș, 1 măsură, țesătură de casă; dela d. Rachila N. Cusiută din Sebeș, 1 merindeață și 1 ștergar; dela d-na Ana N. Cusiută, învêțătorésă vêd. în Sebeș, 1 față de perină; dela d-na Ioana I. Dicu Ivan din Sebeș 1 ștergar; dela d-na Ana N. Ordeanu 1 măsură; dela d-na Paraschiva I. Sêrbu 1 merindeață; dela d-na Ioana I. Stanca 1 față de perină: colectate prin d-șora Virgilia Tipeiu.

Dela d-na Victoria Lesnican, soție de postar în H.-Dobra 1 tabletă filată și cusută, și o periniță de ace.

Dela d. Maria N. Slav din Mohu 1 ștergar țărănesc.

Dela d. Rafila I. Slav din Mohu 1 ștergar țărănesc.

Dela d. Ana Roman din Tâlmăcel, 1 față de perină.

Dela d-șora Nina Dunca de Sajó din Sibiu, 1 cutie cu 6 tacâmuri de dessert (argint) și 1 jardiniță de Majolica.

Dela d. Maria Reou din Sibiu, 1 față de masă brodată, cu dant. croș.

Dela d-na Ana Z. Murêșan, preotésă, S.-Sebeș, 1 ștergar românesc; — dela d. Virginia Dregan, soț. de not. publ. în S.-Sebeș 1 garnit. de catea p. 6 persoane; — dela d. Reveca Stefan din S.-Sebeș 1 ștergar; — dela d-na Maria Cristea din S.-Sebeș, 1 servet pentru pôme cu brodărie țărănescă; — dela d na Ana Lomânariu din Lăncrâm 1 servet pentru pâne, brodărie țărănescă: colectate prin d-na preotésă Ana Z. Murêșan.

Dela d-șora Mariți Onițiu din Seghedin 1 milieux p. masă de salon, brodat; — dela d-șora Anița Onițiu din Seghedin 1 punguliță pentru tutun.

Dela d-șora Cornelia Decian, abs. de preparandie, Sibiu, 1 ștergar brodat, 1 coșuleț pentru prăjituri de ceaiu, 2 tablete pentru tortă, 1 ăitor de perii, brodat.

Dela d-na Valeria Dr. Beu, soție de medic, Sibiu, poesile lui Coșbuc („Balade și Idile“ și „Fire de tort“), legătură de lux.

Dela dl Iulius Wermescher, comerciant, Sibiu, 1 covor de bambus, 1 tabletă țesută, 2 tablete, 1 sachet pentru batiste, 1 sachet p. mânuși, 1 covor de linoleum p. masă de spălat, 2 tăvițe de linoleum, 6 batiste, 3 ștergare de damast.

Dela d-na Iustina Covrig, soție de oficial de bancă, Sibiu, 1 ăitor brodat, p. ștergere de praf.

Dela d-na Silvia Moga m. Popovici din Talpaș (com. Arad), 1 tabletă și 2 ștergare; dela d-șora Veturia Moga din Răbăgani 1 tabletă p. tortă; — dela d na Măriôra Vasadi m. Moga 1 tabletă, — colectate prin d-na Silvia Moga m. Popovici.

Pentru tôte aceste prețioșe contribuiri, rugăm și pe acêsta cale pe generoșele donatôre și donatori, sê primescă expresiunea căldurôsei noastre mulțămiri.

Biroul reuniunii femeilor române din Sibiu.

Sibiu, în 24 Iunie n. 1887.

Maria Cosma m. p., Dr. N. Vecerdea m. p.,
presidentă, secretar.

Convocare.

„Reuniunea învêțătorilor români gr. or. din tractul Bistriței“ se convôcă la adunarea generală ordinară a anului acestuia 1897, pe Luni, în 30 Iunie st. v., în șcôla confesională gr. or. din Borgo-Bistrița, la carea se învita a lua parte membrii și toți cei ce se interesează de binele și prosperarea afacerilor noastre școlare.

Adunarea se va ținé cu următorul

Program:

1. Participarea membrilor la serviciul divin și învocarea Duchului Sânt, în biserica greco orientală.

care noi încă nu o cunoștem deplin, cuprinde nișce tablouri feerice, cari încântă ochii și înduioșează inima.

Poesia lui este ca isvorul, în care, cu cât scoți mai mult, cu atât isbucnesce mai limpede. Bogată, originală, fermecătoare gingașă, tînără și plină de frumuseți, ea și-a făcut intrarea triumfală în literaturile tuturor popôrelor culte. Și dacă cu producerile noastre artistice ne aflăm încă la greutățile începutului, poesia noastră poporală de mult ne a creat un titlu de fală în lumea literară. Baladele ne respiră negura ce acopere lumea vitejilor; legendele ridică vêlul care ne ascunde frumusețile uimitôre, vedem pe Ileana Cosinzeana cu pêrul din rađe de sôre și cu fața atât de strălucită, în cât în sôre te poți uita, dar în fața ei ba; doinele ne deschid taina inimii, ele sunt limba dragostei poporului nostru; horele și strigăturile ne aprind sufletul, — êr poveștile ne conduc în o lume nouă, într'un adevêrat raiu, minunat, feeric, cu castele strălucite și în ele tot cu ăine încântătoare, pentru care luptă nișce feți frumoși cu bălaurii... Totul ne pare un vis frumos, din care ne treșese câte o snovă șăgalnică...

Și musica lui! Dulce, môle și misterioasă, ca susurul pâraielor și ca frêmătul pădurilor, dragăstôsă și duioșă ca tânguirea

vântului de tómnă, plină de foc ca norul cu fulgere ce aprind, pururea bogată de simțire, — ea rêsună din munți la văi și din codri la câmpii. Cu ea își adôrme tînêra mamă băiatul nou născut, cu ea își plânge din fluier ciobanul dorul sêu, cu ea cântă în frunză păunașul codrilor, ea întăresce pe flăcăi și fete la lucru, ea se aude nôptea din ședători, cu ea se despart feciorii de satul și de draguța lor când se aduc la ôste, ea înveselesce nunțile și tôte petrecerile, ea înalță însuflețirea, ridică inimile și — pôte singură ea — deschide pungile. Și totuși acêstă cheie a inimii românesci; acêsta soră iubitoră a poporului nostru, care îl înșoțesce din vécuri, alintându-i suspinele în timpuri de restrisce și aurindu-i ăilele de bucurie; acêstă frumusețe fermecătoare n'are nici un adăpost, rêtăcesce pe drumuri, se stînge ori se pierde prin străini, cari apoi își îndestrêdă cu ea așa numitele lor cântece nêoșe străvechi și compoziții originale nôue. A sosit vremea sê punem odată sfârșit acestei cuceriri de contrabandă; sê adunăm la un loc tot ce face parte din cugetarea poporului nostru, tot ce e al nostru, ca se nu ni-le mai pôtă plagia nimeni.

Vorbind de aceste trebuie se mē opresc și la costumul nostru poporal. Și aici caută sê aducem prinosul închinăciunii noastre a-

dânci țărancelor române. Degetele lor de ăină au deschis industriei casnice românesci salônele; covôrele, ștergarele, lucrate de ele fac astăzi podôba palaturilor și fabricanții au venit se imiteđe lucrările Româncelor noastre. Vêdênd aceste, lumea se întrebă cu nirare: Cine le-a învêțat? De sigur au studiat în școli! Nu! Cele mai multe nu sciu carte. Le-a învêțat mama lor! Și pe mama lor? Êrăși mama. Din moși strămoși tot așa. Este o moștenire de vécuri.

Est sângele latin.

Ori din ce parte am studia nêmul românesc, pretutindenea dăm de eticheta de nobleță a obârșiei sale vechi. În tôte ale lui, în datini, în poesie, musică și port, găsăm germeii classicității. Un cuvânt acesta, care trebuie sê ne deschidă porțile civilizațiunii, care ne îndreptătesce sê ne reclamăm un loc printre popôrele cari înainteză, căci deși sê-raci, deși înapoiățî încă, putem ăice cu mândrie:

— *Est Deus in nobis!*

Ar fi un pecat național, de care ne-am face răspundători înaintea urmașilor nostri și ne-am atrage disprețul lumii: de cumva am rêmânea și mai departe nepăsători față de elementele noastre culturale.

Suntem datori sê le adunăm la un loc căci ele ne sunt partea cea mai bună a su-

fletului, sunt pasaportul nostru pentru concertul nêmurilor culte.

Trbuie sê le clădim un scut, sê le punem sub acoperiș, sê le facem un palat, — unde nu numai sê fie la adăpost, dar sê și înflorêscă, sê ne putem bucura toți de progresul lor și sê le putem arăta lumii.

Un astfel de palat vrea sê întemeieze societatea noastră.

Este grea sarcina ce ne-am impus. Ea cere mijloce multe și noi nu putem avé alte ajutôre decât ce ne dă sêracia noastră.

Dar' asta nu ne descuragêză. Când e vorba de spriginirea culturii naționale, când e vorba sê facem un asil limbei și muzicii nôtre, când avem sê ridicăm un templu pentru afirmarea idiomului nostru: atunci sêrac și bogat, țeran și domn, tînêr și bêtrân, femeie și bărbat, — toți își vor face datoria, dându-și cu însuflețire obolul, și Thalia Română se va ridica chemând sub stêgul sêu pe toți Români...

Și dacă ei n'ar puté merge toți, vom îngriji ca teatrul nostru sê mêrgă la ei pretutindenea.

Nu mē îndoiesc un moment, că și dv. ne veți da spriginul la acêstă muncă națională-culturală, — și cu acestea deschid adunarea generală.

2. Deschiderea adunării prin președinte la 11 ore a. m. în o sală de învățământ a școlii gr. or. din loc.

3. Apelul nominal.

4. Incassarea taxelor restante și curențele dela membrii, înscrierea de membrii noi și colectarea de cărți pentru bibliotecă.

5. Raportul general al comitetului despre activitatea sa și starea reunității dela ultima adunare generală până la cea prezentă.

6. Censurarea rațiociniului pe anul 1896 și 1897 până la ziua ținerii adunării generale prezentă și darea absolutului pentru rațiociniu.

7. Votarea bugetului pe anul viitoriu 1898.

8. „Ordinea și disciplina în școala populară”, disertație, lucrată de George Ghiță, învățător în Borgo-Bistrița.

9. Critica acesteia.

10. „Numărul 10”, din comput, din toate punctele de vedere, tractare practică pentru anul I. de școlă, tratată cu pruncii, de Grigore Briciu, învăț. în Coșna.

11. Critica acesteia.

12. „Desvoltarea sonului și scrierea literei b”, tractare practică din scriptologie, pentru anul I. de școlă, tratată cu pruncii, de Ioan Roman, învăț. în Caila.

13. Critica.

14. „Școala de pomărit și folosele ei”, disertație, lucrată de Ioan Langa, învățător în Șimotelnic.

15. Critica.

16. Alegerea unui notariu.

17. Defigerea timpului și locului pentru ținerea adunării generale viitoare.

18. Alte obiecte și propuneri ce se vor aduce înainte.

In conformitate cu prescrierile §-lui 147 art. de lege XXXVIII din 1868 și ale §-lui 9 din statutele reunității, comunei bisericesci sunt datele a presta învățătorilor, membrii ai reunității, în mod anticipativ pentru viatic și diurne, un floren la ȳ, așa ca din această cauză să nu fie împedețați de a participa la adunare.

Dela presidiul reunității învățătorilor români gr. or. din tractul Bistriței.

Borgo-Bistrița, în 6 Iunie st. v. 1897.

Simion Monda, George Ghița, protopop, președinte. notar ad hoc.

ORDINEA EXAMENELOR

la școala elementară capitală grec-ort. din Brașov la finea anului școlastic 1896—97.

Examenele publice se țin Mercuri și Joi în 18 și 19 Iunie st. v., în sala cea mare a edificiului gimnasial din Gröver, în ordinea următoare:

Mercuri în 18 Iunie:

Dela 8—9 ore a. m., cu clasa I. pregătitoare de copii, învățător: N. Stoicovici; dela 9—10 cu cl. I. ordinară de copii, învățător: C. Mușlea; dela 10—11 cu cl. II a) ordinară de copii, învățător: I. Vătășan; dela 11—12 cu cl. III a) ordinară de copii, învățător: Ios. Aron; dela 2—3 ore p. m. cu clasa II b) ordinară de copii, învățător: I. Priscu; dela 3—4 cu cl. III b) ordinară de copii, învățător: N. Stoicovici; dela 4—5 cu cl. IV. ordinară de copii, învățător: I. Dariu.

Joi în 19 Iunie:

Dela 7½—9 ore a. m., cu clasa I. de copile, ambele despărțiminte, învăț.: Ioan Aron; dela 9—10 cu cl. II a) de copile, învățător: Z. Butnar; dela 10—11 cu cl. II b) de copile, învățător: G. Bellissimus; dela 11—12 cu cl. III. de copile, învățător: Șt. Popovici; dela 2—3 ore p. m., cu clasa IV. de copile, învățător: N. Bârsan; dela 3—4 cu cl. V. de copile, învățător: N. Oancea; dela 4—5½ ore p. m., elevele din Internatul Reunității Femeilor române din loc, . . . învățătoare d-șora M. Bogdan.

Examenele cl. III. și a IV. de copii, IV. și V. de copile se țin cu cântări, profesor de muzică I. Popovici.

Exercițiile gimnastice se țin: cu clasa IV. de copii în 18 Iunie dela 5—5½ ore p. m., învățător: I. Dariu.

Exercițiile în grădinarit se țin: cu clasa IV. de copii în 18 Iunie dela 5½—6 ore p. m., învățător: C. Mușlea; cu clasa IV. și V. de copile, în 19 Iunie dela 5½—6 ore p. m., învățător: N. Oancea; (excursiune în grădina școlii).

Lucrurile de mână ale copilelor din clasa II—V. învățătoare: d-șora I. Russu; sunt expuse sub decursul examenelor în sala de examinare.

Examenul practic din economia casnică (menagiu, croitorie, cusutul la mașină etc.) se ține: cu elevele din Internatul Reunității Femeile române din loc, învățătoare: în 22 Iunie dela 4—6 ore p. m., învățătoare: d-șora Carolina Teclu, directoara Internatului. Lucrurile de mână ale acestor eleve vor fi expuse timp de o săptămână în sala de studii a Internatului.

Exerciții în jocuri etc. se țin: cu copiii și copiile din școala în 22 Iunie dela 3—4 ore p. m., tot în sala cea mare a edificiului gimnasial, învățătoare: d-șora M. Bogdan.

Duminecă în 22 Iunie după serviciul divin, se va încheia anul școlastic 1896—97 cu cetirea clasificărilor și împărțirea premiilor.

La examenele acestea, precum și la festivitatea încheierii anului școl. se invită cu toată stima binevoitorii și amicii acestor școle.

Brașov, 4 Iunie 1897.

Diracțiunea.

Programa

examenelor publice dela gimnaziul public rom. gr. or. din Brad, la finea anului școlar 1896/7.

Luni, în 23 Iunie:

Dela 3—4 cantul, dela 4—6 gimnastica, toate clasele.

Marți, în 24 Iunie:

Dela 10—12 ore a. m. clasa III. normală din toate obiectele; dela 3—6 p. m. cl. IV. normală din toate obiectele.

Mercuri, în 25 Iunie:

Dela 7½—9½ ore a. m. cl. I. gimn. din religiune și maghiară; dela 10—12 cl. II. gimn. din latină și geografie; dela 2—3 p. m. cl. III. gimnasială din română și germană; dela 4—6½ cl. IV. gimn. din latină, matematică și maghiară.

Joi, în 26 Iunie:

După finirea serviciului divin, împreună cu doxologia, încheierea anului școlar, împărțirea premiilor și a testimonioilor.

Din ședința conferinței corpului profesoral.

Brad, în 30 Maiu 1897.

Georgiu Părau, dir. gimnas.

Noutăți.

Pentru neam. Decedatul D. Șt. Șulțiu din Turda a testat într-ega sa avere, de 20,000 fl., în bani și acții, pentru scopuri culturale românesce. Din avere se va înființa un fond, care va purta numele testatorului.

Regele Siamului, Ciulalongkorn, a sosit în a 22 a curenteii séra la Viena. La gară a fost întâmpinat de Monarchul, câți-va archiduci, și de căpeteniile civile și militare. Regele a fost condus la palat unde își are cuartirul. În 26 a curenteii va fi óspele capitalei ungurești.

Daruri pentru biserică. Din partea subscrisului se aduce mulțămintă publică următorilor credincios creștini din parochia Zlasti, tractul Hașegului, anume: „Văduvei Păcurariu Marisca cu fii Gașpar și Dionisie, cari au donat bisericeii noastre un „prapor negru” în prețiu de 16 fl., — și lui George Ionesc și Niculiță Suciu, cari au donat o „cădelniță de bronz argințită” în preț de 7 fl. și 77 cr., — dar cu deosebire se aduce mulțămintă tinărului încă minorén Nicolae Scurt lui George, care a cumpărat cu bani gata (și agonisiți din lucrul séu cu mânilé) și a dăruit bisericeii un rënd de vestminte de „catifea neagră” în preț de 20 fl.

Acestor zeloși creștini le doresc ea pentru fapta bună și creștină se-și aibă recompensă dela parintele lumincă spre acărui sănțenie și mărire séu adus aceste „Daruri”, ér exemplele lor bune se-și afle cât mai mulți imitatori.

Zlasti, la 4/16 Iunie 1897.

În numele comitetului parochial:

Leontin Ungur, paroch gr.-or.

— Maria Simplăcian Precup, Nicolae Orza, Ioana Botoc, Floriea Barb și Tóder Atelian Suciu, toți simpli plugari din Mediaș, donând fie care câte una sută florini pentru înfrumșețarea bisericeii gr.-or. din Mediaș. și pe calea acésta li se aduce călduróse mulțăminte.

Mediaș, 7/20 Iunie 1897.

Dionisiu Roman, preș. comit. paroch.

— Suntem înformați, că doi țărani din comuna vecină Cristian în dragostea lor creștinéscă pentru biserică au sévărșit faptele bune și laudabile. Unul, Ioan Câmpean a împodobit biserică cu un policantru în preț de 46 fl., ér altul Ioan Bălan cu un prapor în preț de 8 fl. Faptele numiților adevérați creștini sunt vrednice de toată lauda și am fi mândri și mângăiați în sufletul nostru, dacă cât mai des am primi vesti de aceste îmbucurătoare.

Examene. Examenele anuale în tractul Cetății de piatră s'au sfirșit. Tóte au decurs în cea mai bună ordine sub presidența administratorului protopopesc dl Teodor Șovrea. Cu bucurie pot constată, că cu unica excepțiune domnii învățători, aprópe toți calificați, ș'au cunoscut chemarea, au satisfăcut datorințelor împreunate cu oficiul învățătoresc. Cu deosebire s'au distins prin examene laudabile, domnii învățători: Ioan Dragomir din Surduc-Copalnic, dl Ioan Bogdan din Finteușul mare, dl Vasiliu Tira din Făureși și dl Grigoriu Roman din Berința. Mai slab examina a prestat învățătorul calificat Ioan Bărbos în Trestie, care nici barem în parte, ba chiar nimic nu a făcut în anul acesta, deși e bine dotat. Puțin au știut elevii din istoria biblică, din cetire și limba maternă. Din limba maghiară, geografie, istorie, comput, istoria naturală și constituție, absolut nimic. Ar fi cunoscut, ca admonierele și bunele povețe ce i le-a dat adm. prot. Dl Teodor Șovrea se și le pună la inimă și în viitoriu se părăséscă neglijența — lenea — și se țină alături cu cei zeloși și conscientioși.

Riureanul.

— În 21 Maiu st. v., s'a ținut la școala noastră română gr.-ort. din Sălciua de jos, tractul protopresbiteral Lupșa, examenul dela finea anului școlastic 1896—97. Resultatul examenului a fost peste așteptare mulțămitor, ceea-ce numai spre laudă îi póte servi dlui învățător Gavril Bancea.

La sfirșit trimisul protopopesc dl paroch Vasile Gan prin cuvinte călduróse și-a exprimat mulțăminta pentru progresul făcut în acest an.

Examenul de maturitate la gimnaziul reg. de stat din Sibiiu, s'a ținut în 14 și 15 a. l. c. Dintre români, a căror număr din an în an tot scade, s'au supus la examen 6 inși, și au depus examenul cu fórte bine: Ioan Fruma; cu bini: Iustin Marsău; cu îndestulitorie: Nicolau Schiau, Toma Jenciu și Victor Nemeș; unul a fost relegat după un an la repetirea examenului. Comisariu din partea guvernului a fost Gustav Heinrich, profesor la universitatea din Budapesta.

Comisia de agricultură a comitatului Sibiiu, face cunoscut, că a destinat suma de 300 fl. pentru premiarea astorfel de grădini comunale séu confesionale, în care s'au cultivat altoii în numer mare și cu succes. Pentru o sută de altoi din anul acesta se va da un premiu de 3 fl. — Comunele doritoare de a concura, se-și adreseze petițiile până la sfirșitul lui Iuliu comisiei, în fruntea căreia stă dl vice-comite.

Afacerea Korotnai la Curie. Ne aducem aminte, că tribunalul din Budapesta condamnă ane, timp seu pe medicul criminal Korotnai la închisóre de trei ani. Tabla reg. a ridicat osândă la 4 ani. Curia, unde s'a pertractat afacerea în 22 a curenteii, a condamnat pe Korotnai la 3 ani și jumătate închisóre, din cari 5 luni le consideră împinlitate.

Bătaie între stăpânitori. Din cauza unui schimb de vorbe întemplat în parlament, s'a iscat un duel între deputații Sima Fe-

rencz și Pulszcky Agost. În 22 a cei doi contrari s'au bătut. Pulszky a primit o rană grea la cap. Combatanții nu s'au împăcat.

Otrăvitoarele din Hódmezővásárhely, au fost escortate în 22 a curenteii din pușcăriia dela Seghedin la H. Vásárhely, sub îngrijirea a 4 jandarmi. Pertractarea în procesul lor înfiorător s'a început în 23 a curenteii n. în H.-Vásárhely.

Trăsniț. În 8 Iunie a. c. s'a descărcat asupra hotarului comunei Ungra o plóie torențială, împreună cu fulgere și trăsnete. Tempestatea a aflat pe mai mulți servitori și copii de sat, strângând fragi într'o lăzuitură, unde se mai desă câteva un copce cingurate. Pe când se află într-o mulțime de celalți soți, s'a scutit de plóie sub unul din copaci, unde a fost lovit de trăsnet, stricându-i fața, mânilé și picioréle. Ramurele rupte de trăsnet au cădut peste el și i-au spart capul. Nefericitul până acum n'a murit încă, dar de va și trăi, va fi nefericit în întréga lui viață.

Bibliografic. Au apărut și se afă de vânzare în Librăria Tipografiei archidieceesane, Sibiiu, următoarele cărți de școlă:

- Antăia carte de lectură și învățatură pentru școalele poporale române de I. Popescu, revăcută de Dr. P. Șpan, ediț XI. leg. fl. —.20
- Catechismul pentru învățământul religiunei dreptcred. răsăr. în școalele primare de Moise Toma, ed. VII. l. —.20
- Catechismul mic al bisericeii ort. or. pentru usul școalelor elem. rom. de Z. Boiu, leg. . . . . —.20
- Cunoscintea din constituția patriei și din drepturile și datorințele cetățenesci pentru școalele poporale, de I. Popovici . . . . . —.20
- Curs practic de limba maghiară pentru școalele poporale române de I. Dariu, partea I. pentru anul I. și II. de școlă, broș. . . . . —.16
- Exercițiile de stil în școala populară teoria și practica lor pentru anii IV., V. și VI. de școlă, de D. Lăpădat, broș. . . . . —.15
- Gramatica elementară a limbii germane pentru școale secundare de Dr. G. Coman, partea III., broș. 85 cr., leg. . . . . 1.—
- Micul prietin al copiilor adevăte carte pentru învățarea scrierii și cetirii de S. Moldovan, broș. 22 cr., leg. „ —.25
- Pomăritul, întocmit cu deosebită privire la grădina școlară, de Dem. Comșa, leg. . . . . 1.—

La școala se dă rabatul examenelor din aceeasi carte se dă rabatul cuvenit. Spesele de expediție care se le pórté comandatoriul.

Informațiuni. În ziua de 5/17 Septembrie a. c. se va ține la școala contrală de agricultură din Bucuresci examen pentru ocuparea a 13 stipendii ale statului român și mai multe locuri de solvenți pentru anul școlar 1897—98.

Condițiunile de admitere la examen sunt:

- a) Să aibă etatea de cel puțin 16 ani impliniți — (dispensă de etate nu se admite);
- b) Să fi terminat cel puțin 4 clase gimnasiale, clasice séu reale, ori un alt curs equivalent.

Absolvenți a 8 clase gimnasiale și acei cu testimoniu de maturitate se primesc fără examen.

- c) Să fie sênătos și de o constituție robustă, care se va constata de medicul școlii.

Cererea de inseriere se va adresa de a dreptul Bucureștii școlii de agricultură Bucuresci cel mai târziu până la 4 Septembrie. Ea va fi subscrisă de părintele séu tutorele candidatului, când este minor, ori de el însuși când este maior și va fi însoțită de actul de nascere, de actul de vacinare și de certificatul studiilor cerute.

Informațiuni mai detaliate se se cëră diracțiunea școlii.

Nrul 624-897

[80] 1-3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia de clasa a III-a Bruiu cu filia Gherdeal din protopresbiteratul Agnita, se publică prin această concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în organul „Telegraful Român“.

Venitele împreunate cu acest post dau suma de 402 fl. 40 cr. v. a.

Doritorii de a ocupa acest post au să-și aștearnă cererile de concurs în termenul prefapt subsemnatului oficiu protopresbiteral,

Informațiuni mai de aproape și pot lua concurenții dela oficiul protopresbiteral și dela comitetul parochial.

Noerichiu, în 24 Maiu 1897.

Oficiul protopresbiteral în conțelegere cu comitetul parochial.

Nicolau Moldovan,
adm. protopresbiter.

Nr. 219/896.

[81] 1-3

CONCURS.

Pe baza rezoluțiunei consistoriale din 6 Maiu 1897 Nr. 3081 B. prin această se escrie concurs pentru ocuparea postului de capelan lângă neputinciosul paroch Ioan Mircea din Cața, protopopiatul Cohalmului, cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Tel. Rom“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: jumătate din toate venitele sistemisate ale unei parochii de clasa a II-a în sumă de 602 fl. v. a.

Reflectanți la acest post au a și așterne petițiunile lor instruite conform legilor în vigôre la oficiul protopresbiteral subscris până la termenul defapt.

Cohalm, 27 Maiu 1897.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Cohalmului în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Nicolau D. Mircea,
protopop.

[78]

2-3

CONCURS.

Rămânând primul anunț fără rezultat, prin această se publică al doilea concurs pentru post de notar cercul în Săsăuș.

Cercul constă din comunele Săsăuș și Ilimbav; în această din urmă este și post de vice-notar.

Emolumentele sunt:

1. Salariu 400 fl.
  2. Cuartir natural în casa comunală (2 odăi, 1 bucătărie).
  3. Paușal de încălțit și luminat 12 fl.
  4. Paușal de cancelarie 30 fl.
  5. Venitele statutare pentru lucrări private.
  6. Fiind noul notar propus și ca conducător de matricule civile reg. ung., 80 fl.
- Cererile instruite conform Art. de lege I. din 1883, provădute cu document despre cunoscința limbilor și subscrise cu mâna proprie, sunt a se înainta la acest oficiu până în 5 Iulie a. e. 12 ore din zi.

Noerich, în 22 Iunie 1897.

Bedeus,
protopretor.

Nr. 4045/97
fsrb.

[77] 3-3

Pályázati hirdetmény.

Moh nagyközségben a jegyzői állás betöltendő és felhivatnak pályázni kívánók, hogy folyamodványukat f. évi Junius hó 28 áig alólirottnál nyujtsák be.

Nagyszében, 1897-dik évi junius hó 11-én.

A járási főszolgabíró:
Fabritius.

Un tinér român

cu câteva clase reale séu gimnasiale póte afla aplicare ca

practicant

în Librăria Tipografiei archidieceesane.

Preferință va avé acela, care posedé limbile patriei.

A se adresa cătră: Librăria Tipogr. archidieceesane, Sibiu.

Librăria Tipografiei archidieceesane

recomandă publicului român iubitor de cele religiose următoarele

cărți bisericesci:

Acaftist bogat , legat fl. 1.25 fin legat . . . . . fl. 1.60	Molitvelnicul bogat , nelegat fl. 4.30, leg. fl. 5, fin leg. fl. 5.50
* Acaftist bogat , simplu legat 60 cr. frumos legat 70 cr. in piele legat fl. 1.60 . . . . . 2.20	Octoichul cel mare , nelegat fl. 17, legat . . . . . 20.—
* Apostol , legat 5.75	Octoichul mic , nel. 60 cr., legat 80 cr., fin legat 1.20
Biblia ilustrată , Testam. vechiu și nou, nelegată fl. 10 legată . . . . . 15.—	* Octoichul mic , legat . . . . . —.75
* Carte de rugăciuni , pentru tinerime, legată . . . . . —.15	Orologion , (ciaslov), nelegat 60 cr., legat 70 cr., fin legat „ 1.20
Chiriadromion , nelegat fl. 10, legat . . . . . 12.—	Patima și mórtea D-lui Iisus Christos în versuri și icône, legată . . . . . 1.—
Evangelia , nelegată fl. 8, legată fl. 12, fin legată fl. 18, în catifea roșie . . . . . 56.—	Penticostariul , nelegat fl. 8, legat . . . . . 10.—
Hirotonier , pentru sfințirea de preoți, nelegat . . . . . 2.—	Psaltirea prorocului David , legată 60 cr., fin legată „ 1.—
Icóna Evangelistilor , pe hârtie . . . . . —.50	Rânducla la sfințirea bisericilor , neleg. fl. 2, leg. „ 2.50
Icóna celor 3 Ierarchi , pe hârtie . . . . . —.30	Testamentul nou , nelegat „ 1.—
	Técul Evangelistilor , nel „ 1.—
	Triodul cu Strajnicul , nelegat fl. 20, legat . . . . . 25.—

Asemenea procură Librăria archidieceesană la comandă ori-ce cărți bisericesci apărute în- și afară de patrie, pe lângă cele mai modeste provisiuni.

Notă: Cărțile insemnate cu * sunt tipărite cu litere latine.

Nr. 304/897.

[79] 1-3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia de clasa III Hasdeu cu filiile: Cernisora, Goleș și Florese, în tractul protopresbiteral al Hațegului, prin această se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în ziarul „Tel. Rom“.

Venitele împreunate cu acest post dau suma de 255 fl. anual.

Informațiuni mai deaprobe despre starea parochiei se pot primi dela ofi-

ciul protopresbiteral și dela comitetul parochial respectiv.

Concurenții au aș așterne suplimentele lor concursuale instruite conform normelor în vigôre până la termenul indicat, — la oficiul protopresbiteral subsemnat — în Petroșeni.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al tractului Hațeg, în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Petroșeni, la 27 Maiu 1897.

Avram Stanca,
adm. protopresbit.

„ARDELEANA“

instituit de credit și economii, societate pe acții în Orăștie.

Fonduri proprii: fl. 350.000. Depuneri: fl. 700.000.

Circulație anuală: fl. 3.000.000.

Institutul face următoarele operațiuni, la cari recomandă serviciile sale:

1. acordă împrumuturi cu interese de 8%;
2. primesce depuneri dela particulari cu 5 și cu 5¹/₂, ér dela corațiuni culturale cu 6%;
3. cumpără și vinde realități;
4. cumpără și vinde mărfuri și produse;
5. arândeză și exarândeză realități!
6. cumpără și vinde efecte publice;
7. mijlocesce operațiuni, specificate sub 3, 4, 5.

La institut se mai află 500 acții proprii, puse în vindere conform Prospectului staverit de Direcțiunea institutului sub Nr. 68/1897.

Ori-ce afacere se póte resolta și informări se pot lua verbal în biurul institutului, ér în scris prin corespondență.

Orăștie, în Maiu 1897.

[73] 3-12

Direcțiunea.

Mare prăvălie

de

băcănie, candite, delicatose, bumbacuri etc.

a societății comerciale

„CONCORDIA“

Str. Măcelarilor Nr. 20.

Strada Baier Nr. 1.

Edificiul „Albinei“.

Vândare în mare și mic.

Tóte articolele aparținătoare sferei de băcănie, delicatose, candite și bumbacuri se pot procura cu prețurile cele mai moderate și în calitatea cea mai bună, la societatea „Concordia“.

Prăvălia noastră arangiată după recerințele moderne, numeroșele localități ce ne stau la dispoziție, precum și importul direct de mărfuri, ne pun în plăcuta poziție de a corêspunde tuturor așteptărilor.

În special recomandăm Onor. public următoarele articole: Cafea, prospătă de diferite soiuri, Zăhar raff. I-a, Stafide, Migdale, Mazere, Linte, Orez, Piper, Cuișóre, Șafran francez, Thee, făina de toți numerii, Orange, Masline, Iere negre și roșii Șuncă, Salamă, Pesci marinați (Aalfisch, heringi, ruși), brânze prospete, Liqueuri (E. Lichtwitz & Co.) Rum, Cognac.

Vinars curat de drojdii. — Vinars curat de prune.

Oțet de vin veritabil.

Vinuri curate și tot felul de ape minerale.

Fructe sudice, Oleiuri, Lumini, Săpunuri, Petrolu etc.

diferite sémînțe agronomice plombate și scutite de rocoină cu prețuri fôrte favorabile.

Din despărțemântul de textile recomandăm următoarele: Bumbacuri de țesut, Bumbacuri franțozești veritabile (Marca D. M. & C.) albe și de diferite colori, Pêr (Haras) bercă, Mătăsuri de cusut în diferite colori, etc.

Așteptând numeroșele comande ale Mult On. public și promițând serviciu prompt,

semnăm cu tótă stima:

„Concordia“,
societate comercială pe acții.

[59] 5